

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ТРГОВИНЕ,
ТУРИЗМА И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
Сектор за уговарање и финансирање
програма из средстава ЕУ

Овај пројекат
финансира
Европска унија

#ЕУ
ЗА ТЕБЕ

НЕ УГРОЖАВАЈТЕ ЈАВНО ЗДРАВЉЕ И БЕЗБЕДНОСТ И НЕ БАВИТЕ СЕ КРАЂОМ ИДЕЈА

НЕБЕЗБЕДНА ЛИЧНА
ЗАШТИТНА ОПРЕМА МОЖЕ
ПРОУЗРОКОВАТИ ОЗБИЉНЕ
ПОВРЕДЕ, А ПРОИЗВОДЊА
КРИВОТВОРЕНЕ РОБЕ МОЖЕ
КРИВОТВОРИТЕЉА ОДВЕСТИ У
ЗАТВОР

ШТА ЈЕ ЛИЧНА ЗАШТИТНА ОПРЕМА?

Опрема дизајнирана да заштити онога ко је носи, укључујући маске за лице и рукавице, класификована је као Лична заштитна опрема (ЛЗО).

У Србији је ЛЗО регулисана Правилником о ЛЗО („Службени гласник РС“, бр. 23/2020).

Важно је да се произвођач ЛЗО придржава Правилника о ЛЗО.

ШТА ЈЕ ИНТЕЛЕКТУАЛНА СВОЈИНА?

Интелектуална својина обухвата, поред осталог, жигове и дизајн. Ако копирате жиг или дизајн без одобрења власника, починићете прекршај.

Права интелектуалне својине у Србији заштићена су Законом о жиговима („Службени гласник РС“, бр. 06/2020, Законом о правној заштити индустријског дизајна („Службени гласник РС“, бр. 104/2009, 45/2015, 44 / 2018) и др.

КАТЕГОРИЈЕ ЛЗО

Законодавством су одређене три категорије ЛЗО, које су утврђене према тежини опасности од које опрема пружа заштиту, а не према сложености саме ЛЗО. Ове категорије су:

а) Категорија 1: ЛЗО која штити од једноставних односно минималних ризика. Произвођачи имају могућност да се сами изјасне о усаглашености производа. Примери ове категорије укључују производе као што су наочаре за сунце и рукавице за прање.

б) Категорија 2: ЛЗО која не спада у категорије 1 или 3. Ови производи захтевају „преглед типа“ који врши за то именовано тело, а произвођачи имају могућност да се сами изјасне о контроли производње. У Србији је Правилником о ЛЗО прописано стављање српског знака усаглашености за сву ЛЗО, који обавезно садржи број именованог тела за категорије 2 и 3. Примери из ове категорије укључују јакне високе видљивости, бицикличке кациге, шлемове и рукавице за рерну.

в) Категорија 3: У случају да опасност може озбиљно нашкодити здрављу и безбедности корисника и укључује опасности као што су биолошки агенси. Производи морају да прођу „преглед типа“, док преглед система контроле производње мора извршити за то именовано тело, било да је то ревизијом или тестирањем узорака. Примери ове категорије укључују производе као што су респираторне маске и појасеви за спасавање. **Сва ЛЗО за специфичну употребу као заштита од ризика од COVID-19, укључујући респираторне маске за лице, спада у категорију 3 ЛЗО.**

ЛЗО ИЛИ МЕДИЦИНСКО СРЕДСТВО?

Неке врсте производа за које се чини да личе на ЛЗО могу заправо бити регулисане као медицинска средства ако је њихова намена да се други заштите од корисника. На пример, маска за лице је медицинско средство ако је њена намена да пацијента заштити од лекара.

У случају неких производа може бити тешко проценити да ли производ треба сматрати ЛЗО или медицинским средством. Привредна комора је објавила Упутство за ове случајеве.

МАЛА ПРЕДУЗЕЋА

У контексту COVID-19, мала предузећа, појединци и организације као што су добротворне организације и школе нуде ЛЗО као донацију или продају. Ово обухвата и ЛЗО „кућне израде“ која је кројена или израђена у 3D штампаним за коришћење на радном месту и за личну употребу. Ако је намењена ради заштите и декларисана као ЛЗО, таква опрема подлеже истим прописима и активностима тржишног надзора као и ЛЗО која је увезена односно произведена на било који други начин.

ОБАВЕЗЕ ПРОИЗВОЂАЧА

Обавезе произвођача ЛЗО укључују:

- Пре стављања ЛЗО на тржиште, произвођач мора да обезбеди да је производ дизајниран и произведен у складу са важећим основним здравственим и безбедносним захтевима. Они су наведени у Правилнику о ЛЗО;
- Произвођач такође мора да спроведе одговарајући поступак оцењивања усаглашености и да има сачињену техничку документацију;
- Након што је то обављено, произвођач мора да сачини декларацију о усаглашености, да обезбеди да је декларација доступна и да на ЛЗО истакне знак усаглашености;
- Произвођачи морају да чувају декларацију о усаглашености и техничку документацију 10 година након што је ЛЗО стављена на тржиште;
- Произвођачи морају да обезбеде да су одговарајуће процедуре спроведене како би се у серијској производњи задржала усаглашеност. Промене у дизајну или карактеристикама ЛЗО и промене у хармонизованим стандардима или другим техничким спецификацијама на основу којих је декларисана усаглашеност ЛЗО ће бити на одговарајући начин узете у обзир;
- У случају да се то сматра потребним, с обзиром на ризике које представља ЛЗО, произвођачи су дужни да ради заштите здравља и безбедности потрошача и других крајњих корисника обаве тестирање узорка ЛЗО који су доступни на тржишту, да испитају и, ако је то потребно, чувају регистар жалби због неусаглашености ЛЗО и повлачењу ЛЗО, као и да обавештавају дистрибутере о сваком таквом мониторингу;
- Произвођач мора да обезбеди да сва ЛЗО стављена на тржиште има ознаку типа и серијски број односно други елемент који омогућава његову идентификацију. Произвођач треба да укључи и своје име, регистровано трговачко име или регистровани жиг и поштанску адресу. Ако величина или природа ЛЗО то не дозвољавају, то се може назначити на паковању или пратећој документацији;
- Произвођач мора да обезбеди да су уз ЛЗО дата упутства и безбедносне информације као што је утврђено Правилником о ЛЗО, које су написане јасно, читљиво и на лако разумљивом српском језику.

ДЕКЛАРАЦИЈА О УСАГЛАШЕНОСТИ

Декларација о усаглашености је документ који сачињава произвођач и који, између осталог, мора да садржи следеће детаље:

- Специфични производ на који се декларација односи; и
- Име и адреса произвођача и, по потреби, његовог овлашћеног заступника.

Произвођач мора чувати Декларацију о усаглашености у периоду од десет година од дана када је производ стављен на тржиште. Ова декларација мора бити стављена на увид надлежном органу у случају да то буде захтевао.

Овлашћени заступник је лице које је произвођач писмено овластио за обављање одређених задатака за произвођача. Произвођачи и даље остају одговорни за правилно извршавање ових задатака.

КАЗНЕ

Лице које почини прекршај према техничким правилима о безбедности производа / или прописима о интелектуалној својини може бити кажњено. Одлуку о томе да ли у конкретном случају има основа за кривично гоњење доноси надлежни орган, узимајући у обзир околности случаја и сопствене прописе, оперативне процедуре и праксе. У случају покретања кривичног поступка, суд ће одлучити да ли ће починиоцу бити изречена казна.

КОМЕ МОГУ ДА СЕ ОБРАТИМ АКО МИ ЈЕ ПОТРЕБНА ПОМОЋ?

Ако имате било каквих питања о неусаглашеној ЛЗО, небезбедној ЛЗО или кршењу права интелектуалне својине, молимо Вас да контактирате:

Министарство трговине, туризма и
телекомуникација

Сектор тржишне инспекције

И-мејл: stopfalsifikati@mtt.gov.rs

Веб-сајт: www.mtt.gov.rs

Министарство економије - Технички прописи

Веб-сајт: www.tehnis.privreda.gov.rs

Завод за интелектуалну својину

Веб-сајт: www.zis.gov.rs

Надлежни органи Републике Србије размењују информације о опасним производима који се налазе на тржишту, укључујући неусаглашену и небезбедну ЛЗО која би могла бити кривотворена. Ова упозорења уносе се у систем за брзо упозоравање на опасне непрехрамбене производе - „NEPRO“. Она укључују информације о врсти пронађених производа, ризицима који су настали и мерама које су предузете на националном нивоу да се спречи или ограничи њихово стављање на тржиште. Недељни извештаји о упозорењима доступни су на веб-сајту www.nepro.gov.rs

Ова публикација је објављена уз помоћ Европске уније. Садржај публикације искључиво одражава становиште Министарства трговине, туризма и телекомуникација Републике Србије и Данског завода за патенте и жигове и никако не представља нужно ставове и мишљења Европске уније.